

De Rechtbank van Eerste Aanleg te **DENDERMONDE**
zeventiende kamer, rechtdoende in strafzaken, heeft in
 haar openbare terechtzitting van **17 december 2003**
 het hiernavolgend **VONNIS** gewezen :

Notitienummer 66.72.376/96/7

Griffie nr.

IN DE ZAAK VAN HET OPENBAAR MINISTERIE TEGEN :

1. _____, gepensioneerde, geboren te _____,
 op _____, wonende te _____ ;
 ter terechtzitting vertegenwoordigd door Mr. _____, advocaat te _____,
2. _____, gepensioneerde, geboren te _____ op _____
 wonende te _____ ;
3. _____, met maatschappelijke zetel te _____
 ingeschreven in het handelsregister te _____ onder nr. _____
 ;
 ter terechtzitting vertegenwoordigd door de lasthebber ad hoc Mr. _____
 advocaat te _____
4. _____ met maatschappelijke zetel te _____
 ingeschreven in het handelsregister te _____ onder nr. _____
 ter terechtzitting vertegenwoordigd door de lasthebber ad hoc, Mr. _____
 advocaat te _____

Verdacht van : Te _____ :

door het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering te hebben meegewerkt, of door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat het wanbedrijf niet had kunnen worden gepleegd, of door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden of het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgelokt, als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek

- bij inbreuk op artikel 44 § 1, 1°, 64, eerste, tweede, derde en laatste lid en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (*feiten tot en met 24 maart 1997*)
- en vanaf 25 maart 1997 geformuleerd in de artikelen 42 § 1, 1°, 66, eerste, tweede, derde en vijfde lid en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (*feiten vanaf 25 maart 1997 tot en met 30 april 2000*)

door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen, vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet en voormeld decreet,

- *feiten vanaf 1 mei 2000* strafbaar gesteld bij inbreuk op de artikelen 2, 99 § 1-1°, 146 al. 1-1°, 147, 149 en 204 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening de bij artikel 99 § 1,1° bepaalde handelingen, werken of wijzigingen hetzij zonder voorafgaande vergunning hetzij in strijd met de vergunning hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de vergunning hetzij in geval van schorsing van de vergunning te hebben uitgevoerd, voortgezet of in stand gehouden,

in casu :

de eerste, de tweede :

A. op niet nader te bepalen data, in de periode vanaf 1 september 1991 (stuk 19) tot en met 31 december 1992:

het optrekken van een recreatiewoning in strijd met de bouwvergunning afgeleverd door het College van Burgemeester en Schepenen op 5 augustus 1991 en de verkavelingsvergunning afgeleverd door het College van Burgemeester en Schepenen op 1 december 1987, meer bepaald :

- de afstand tussen grondpeil en de dakoversteken/onderkant mag maximum 3 meter bedragen terwijl dit in werkelijkheid 3,23 meter is ;
- het voorzien van een bovenverdieping wat niet toegelaten is.

De eerste, de tweede,

de derde en de vierde (vanaf 2 juli 1999 inwerkingtreding van de wet tot invoering van de strafrechtelijke aansprakelijkheid van rechtspersonen) :

B. vanaf niet nader te bepalen datum in de periode vanaf 1 september 1991 (stuk 19) tot en met 31 december 1992 (plaatsen constructie) tot en met de dag der dagvaarding :

de sub A omschreven wederrechtelijke opgetrokken constructie in stand gehouden te hebben.

Met de omstandigheid voor de tenlasteleggingen **A en B** dat **de eerste, de tweede, de derde en de vierde** personen zijn die wegens hun beroep of activiteit, onroerende goederen kopen, verkavelen, te koop of te huur zetten, verkopen, of in huur hebben, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen opstellen of die bij die verrichtingen als tussenpersoon optreden in de zin van artikel 64 3de lid van de bovenvermelde wet van 29 maart 1962 en artikel 66 3de lid van het bovenvermelde decreet, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (*feiten tot en met 30 april 2000*).

Met de omstandigheid voor **de eerste, de tweede, de derde en de vierde** dat de tenlasteleggingen **A en B** gepleegd werden door instrumenterende ambtenaren, vastgoedmakelaars en andere personen die in de uitoefening van hun beroep of activiteit onroerende goederen verkopen, verkavelen, te koop, te huur zetten, verkopen of verhuren, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen ontwerpen en/of opstellen of personen die bij die verrichtingen als tussen personen optreden bij de uitoefening van hun beroep in de zin van art. 146 laatste lid van het decreet van 18 mei 1999 (*feiten vanaf 1 mei 2000*).

Met de omstandigheid dat de feiten omschreven onder de tenlasteleggingen **A en B** de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet zodat de verjaring van de strafvordering slechts een aanvang neemt op de datum van het laatst gepleegde feit, namelijk de dag der dagvaarding.

De kadastrale omschrijving van het onroerend goed dat het voorwerp van het misdrijf is, zijnde:
ligging:

aard en oppervlakte: huis, 7 a 38 ca

wijk en nummer van het kadaster:

en de eigenaar ervan geïdentificeerd zijnde als:

met zetel te

die de eigendomstitel heeft verkregen krachtens de akte van oprichting/inbreng d.d. 20/12/1991 ontvangen op 27/12/1991.

Op 08.07.1997 werd een bouwdoossier ter regularisatie ingediend door 3^e beklaagde, hetgeen werd geweigerd door het College van Burgemeester en Schepenen op 28.07.1997. Nadien bleef de wederrechtelijke toestand onveranderd.

2. De ingeroepen verjaring.

In termen van pleidooien werd vooreerst ingeroepen dat de betrokken bouwinbreuken zouden verjaard zijn.

De sub A ten laste gelegde feiten dateren van de periode vanaf 01.09.1991 tot en met 31.12.1992.

- Het optrekken van een woning in strijd met bouw- en verkavelings-voorschriften, is een enkelvoudig misdrijf dat voltrokken is van zodra en door het plegen van de illegale bouwwerken, waardoor het ook als een aflopend of ogenblikkelijk misdrijf wordt beschouwd. Bij aflopende misdrijven begint de verjaringstermijn te lopen de dag waarop het feit werd gepleegd, hetzij in casu vanaf **31.12.1992**.

- De verjaringstermijn voor de strafvordering volgend uit een misdrijf zoals omschreven in de tenlastelegging A bedroeg op dat ogenblik nog 3 jaar, doch vanaf 31.12.1993 evenwel **5 jaar** op alsdan nog niet verjaarde strafvorderingen, overeenkomstig art. 21.1^o lid Sv., zoals gewijzigd bij Wet van 24.12.1993 (B.S. 31.12.1993). Vanaf de laatste daad van stuiting vangt een nieuwe termijn van verjaring aan, die gelijk is aan de oorspronkelijke termijn.

De laatste nuttige daad van stuiting werd verricht op 05.12.1997 door het gevolg dat alsdan werd verleend aan het kantschrift van de Procureur des Konings van 16.10.1997 door een hoofdinspecteur 1^e klasse van de Politie te (st. 25) Uiterlijk **04.12.2002** om 24 uur zou de strafvordering hoofdens de tenlastelegging A dan ook principieel vervallen zou zijn door verjaring nu de schorsing van de verjaring bij de inleiding ten gronde, zoals ingevoegd bij art. 3.1 Wet 11.12.1998 tot wijziging van de verjaring (B.S. 16.12.1998 - huidig art. 24 VT Sv), van kracht blijvend - gelet op art. 33 van de Programmawet d.d. 05.08.2003 - op feiten tot 01.09.2003, slechts plaatsvond op 14.05.2003, hetzij na het intreden van de verjaring.

Vóór het in voege treden van art. 7 van het Decreet d.d. 04.06.2003 houdende wijziging van het DRO van 18.05.1999 (BS 22.08.2003) kon met behulp van het instandhoudingsmisdrijf zoals omschreven in de tenlastelegging B dat een voortdurend misdrijf uitmaakt en dus een ononderbroken en door de dader(s) bestendigde delictuele toestand inhoudt, het aanvangspunt van de verjaring voor de strafvordering volgend uit een stedenbouwmisdrijf zoals omschreven in de tenlastelegging A worden opgeschoven tot op de datum van het laatst gepleegde feit (in casu bepaald op **08.04.2003**), derwijze dat de verjaring van de strafvordering quasi nooit problemen stelde.

Thans werd in art. 7 van het Decreet d.d. 04.06.2003 houdende wijziging van het DRO van 18.05.1999 (in werking getreden bij de publicatie in het BS op 22.08.2003) aan het art. 146 DRO echter een belangrijke beperking ingevoerd van de strafbaarstelling van stedenbouwmisdrijven, met name waar thans gesteld wordt dat de strafsancie voor het **instandhouden** van inbreuken bedoeld in het eerste lid, 1^e, 2^e, 3^e, 6^e en 7^e niet (meer) geldt, doch hierop zijn uitzonderingen voorzien, met name:

- *voorzover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden;*
- *voorzover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of*
- *voorzover ze geen ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg."*

Indien het onderhavige bouwmisdrijf bijgevolg niet onder één dezer wettelijke uitzonderingsbepalingen ressorteert, heeft voormelde wetswijziging het belangrijk gevolg dat in casu de tenlastelegging B niet langer strafbaar is én dat hoofdens de tenlastelegging A, de strafvordering zou zijn vervallen door verjaring.

Er dient dus voorafgaandelijk te worden onderzocht of één dezer uitzonderingsbepalingen in casu toepasselijk is.

Welnu, het betrokken perceel is volgens de planologische voorzieningen van het gewestplan goedgekeurd bij KB 07.11.1978, gelegen in een gebied voor verblijfsrecreatie.

De wederrechtelijke constructie blijkt aldus niet te liggen in een ruimtelijk kwetsbaar gebied zoals nader verduidelijkt onder de voormelde uitzonderingsbepalingen in het art. 7.4°lid van het Decreet d.d. 04.06.2003 houdende wijziging van het DRO van 18.05.1999, terwijl evenmin blijkt dat in casu ook *onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder zou worden veroorzaakt voor de omwonenden*.

Enkel stelt zich nog de vraag indien de illegale bouwwerken misschien een ernstige inbreuk uitmaken op de *essentiële bestemmingsvoorschriften*. Te dezen houdt het Openbaar Ministerie voor dat zulks zich in casu wél zou voordoen, waartoe een ruime interpretatie wordt gehanteerd. Meer bepaald stelde het Openbaar Ministerie dat, vermits de litigieuze verkavelingsvoorschriften werden geënt op de bestemming van het betrokken gebied als recreatiezone, zoals bepaald in het voormeld gewestplan dat terdege een *ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg* uitmaakt, het niet-naleven van deze verkavelingsvoorschriften ook een inbreuk op de essentiële bestemmingsvoorschriften kan impliceren indien ze daar verband mede houden. Volgens het Openbaar Ministerie zijn een welomschreven dakhoogte (van maximaal 3 m) én het niet-toelaten van bovenverdiepingen precies ingegeven vanuit de bekommernis alle constructies uitsluitend in functie van een recreatief verblijf te beperken.

De rechtbank kan deze al te ruime interpretatie evenwel niet bijvallen omdat het erop neerkomt dat een criterium wordt bijgevoegd. De wetgever heeft als uitzonderingsbepaling zelf aangegeven dat een instandhoudingsmisdrijf wordt gedepenaliseerd tenzij het een *“ernstige inbreuk vormt op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg”*. Indien de wetgever had gewild dat ook ernstige inbreuken op de verkavelingsvoorschriften, ook al zijn ze gerelateerd aan welbepaalde stedenbouwkundige bestemmingsvoorschriften, desalniettemin toch strafbaar zouden blijven, dan had zulks in de opsomming in fine van voormelde bepaling (na *krachtens*) moeten voorzien zijn – quod non. A contrario, besluit de rechtbank dat de wetgever niet heeft beoogd dat een loutere inbreuk op verkavelingsvoorschriften ook onder deze uitzonderingsbepaling zou ressorteren. Hoe dan ook zijn de illegale bouwwerken niet van aard de “recreatiebestemming” op enigerlei wijze aan te tasten, nu namens de verdediging terecht werd opgemerkt dat ook recreatief verblijf een overnachting kan omvatten en de oprichting van de daartoe nodige voorzieningen.

De rechtbank dient dan ook te besluiten dat ingevolge het art. 7 van het Decreet d.d. 04.06.2003 houdende wijziging van het DRO van 18.05.1999, het instandhouden van de wederrechtelijke constructies zoals omschreven in de tenlastelegging B werd gedepenaliseerd, derwijze dat voor de oprichting als dusdanig zoals omschreven in de tenlastelegging A, de verjaring van de strafvordering is ingetreden op **04.12.2002** om 24.00uur..

3. De herstelvordering.

Een herstelmaatregel is een maatregel van burgerlijke aard, doch behoort tot de strafvordering. Het praktisch gevolg hiervan is dat het herstel kan worden bevolen alhoewel de strafvordering is verjaard of uitgedoofd, op voorwaarde evenwel dat de vordering tot herstel te bekwamer tijd werd ingesteld, met name dat de herstelvordering werd ingesteld vóór dat de strafvordering vervallen was én dat de strafvordering bij de strafrechter aanhangig was gemaakt vóór dat zij vervallen was (cfr. B. Hubeau, *Het nieuwe decreet op de RO*, Die Keure 1999, n° 70, 109)

Uit de stukken 36 ev van het strafdossier blijkt echter dat namens het College van Burgemeester en Schepenen de herstelvordering werd ingesteld op **09.09.2002**, hetzij weliswaar vooraleer de verjaring was ingetreden, doch toen de strafvordering nog niet bij de strafrechter aanhangig was gemaakt, vermits zulks slechts gebeurde met de dagvaarding van de beklagden op **24.04.2003**.

Gezien de hiernavolgende artikelen :

Wet van 15 juni 1935, art. 2, 11 tot 14, 21 tot 24, 31 tot 37, 40, 41;

Wetboek van strafvordering, art. 162, 182, 184, 185, 189, 190, 194;

Wet van 17 april 1878 art. 21 voorafgaande titel Wetboek van Strafvordering.

Decreet van 4 juni 2003 art. 7;

**Om deze redenen, de rechtbank, rechtdoende op tegen-
spraak:**

Stelt vast dat de tenlastelegging **B niet langer strafbaar** is ingevolge het art. 7 van het Decreet d.d. 04.06.2003 houdende wijziging van het DRO van 18.05.1999.

Stelt vast dat de strafvordering hoofdens de tenlastelegging **A** is komen te **vervallen** door **verjaring** op 04.12.2002 ingevolge het art. 21.1°lid Sv.

Laat de **kosten** van deze instantie, aan de zijde van het Openbaar Ministerie in hun geheel begroot op de som van **242,54 euro** lastens de Belgische Staat.

Stelt vast dat de rechtbank niet regelmatig werd geadieerd om nog te oordelen nopens de herstellvordering.

Aldus uitgesproken in openbare terechtzitting van
ZEVENTIEN DECEMBER TWEEDUIZEND EN DRIE.

Aanwezig :

alleenrechtsprekend rechter in strafzaken:

substituut-procureur des Konings;

griffier.